

Vlaams Centrum voor Genealogie en Heraldiek

België - Belgique
P.B.
8610 Kortemark
P 508209

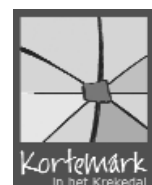

MEDEDELINGEN

Afgiftekantoor: 8610 Kortemark
jaargang 29, 2010, nr. 2 - verschijnt viermaandelijks
Verantw. uitgever: Wim Dedeyster, Elflijnenlaan 3, 8610 Handzame

Met steun van de
Vlaamse overheid

VCGH

Elflijnenlaan 3
B-8610 Handzame

Tel. 051 56 74 79

PR 000-1579885-46

www.vcgh.be

E-mail: vcgh@scarlet.be

Openingstijden

maandag t/m vrijdag

9 - 12 uur / 13 - 17 uur

Tekening cover:

Werken, Hof Tergote: Andreas Vanpoucke

LIDMAATSCHAPSBIJDRAGE 2010

Hartelijk dank aan de leden en de steunende leden die reeds hun jaarlijkse bijdrage voor 2010 betaalden. Wie nog niet betaald heeft, vindt een overschrijvingsformulier in dit nummer. We vragen u dit zo vlug mogelijk in orde te brengen.

Voor **2010** bedraagt het lidgeld **20,00 euro**.

Voor 2 personen op eenzelfde adres is de bijdrage **25,00 euro**.

Wij vragen u beleefd het lidgeld, met bijgevoegd overschrijvingsformulier, te willen overschrijven op rekeningnummer 000-1579885-46 van het Vlaams Centrum voor Genealogie en Heraldiek

buitenland + 10,00 euro verzendkosten
étranger 10,00 euro en plus pour frais d'envoi
IBAN BE33 0001 5798 8546 BIC BPOTBEB1

Voordelen van het lidmaatschap:

kosteloze en onbeperkte raadpleging van microfiches, tijdschriften en boeken
(niet leden betalen **3,00 euro** per bezoek)
gratis abonnement op ons 'Mededelingenblad'.

We danken u voor uw trouwe steun en medewerking!

LEES IN DIT NUMMER :

Frans Degraeve	Oorlogsdagboek van pastoor Edmond Buyck te Zarren	blz. 15
VCGH	Opendeur erfgoeddag	blz. 17
Dekock Eddy	Kwartierstaat Decloedt Francky	blz. 18
Georges Houvenaeghel	Kwartierstaat Debeir Camiel	blz. 19
Raf Deruyttere	Aankondiging nieuwe publicatie	blz. 20
VCGH	Zaterdagopening tweede helft 2010	blz. 20

Oorlogsdagboek van pastoor Edmond Buyck te Zarren

Dit beperkt dagboek berust in het Bisschoppelijk Archief te Brugge, en is geschreven bij het uitbreken van wereldoorlog één, drie maanden na zijn aanstelling te Zarren op 27 juli 1914.

[Zarren.

-Dijnsdag 20 oktober 1914, is een dag die lang in ons geheugen zal blijven, want het is op dien dag dat de Duitschers aan de bevolking van Zarren, een klaar bewijs van hunne barbaarschheid en wreedheid hebben gegeven.

Van in den voormiddag trokken duizende en duizende Uhlanen voorbij, op weg naar Eessen en Dixmude. Het was rond 5 uur namiddag als de laatste ruiters de plaats overtrokken. Juist op dat oogenblik dat zij den voorhof der pastorij voorbijreden, weerklonken drie gewerschoten en daarop volgde een luidruchtig gelach. De Onderpastoor, was sedert eenige dagen in mijn huis komen wonen. Die gewerschoten verontrusten mij, en'k zei hem : Mr den onderp. de Duitschers hebben geschoten, en zij zullen de burgers daarvan beschuldigen om te kunnen moorden en branden.

De onderpastoor dacht niet dat het zoo erg zou geweest zijn; maar ik betrouwde het niet.

Eenige minuten nadien ga ik boven op de voorkamer van waar ik zicht had op de markt. 'K zie aan het klooster Duitsche soldaten met brandende fakkels. Aanstonds kom ik van boven en loop de markt op. Daar vind ik twee officieren. Met al het Duitsch dat ik kende spreek ik schoon omdat zij toch eene onschuldige bevolking niet zouden straffen. "Zij hebben geschoten, antwoorden zij mij". Ik doe hun uiteen dat zulks onmogelijk is, aangezien er geene wapens meer op de gemeente zijn ....dat het mannevolk weg is ...en dat ik gereed ben om met hen van huis tot huis te gaan om te zien wie er zou kunnen geschoten hebben? De officieren luisteren en schijnen overtuigd, maar al met eens komt er uit de Eessenstraat naar ons toe, eene bende soldaten al huilen en tieren gelijk de wilde. "Brennen!, brennen!, alles brennen ". Een der officieren zegt mij: loop rap naar huis, wij kunnen er niets aandoen. Ik volg zijnen raad en zeg aan den onderpastoor en deze die in huis zijn, wat er mij gebeurd is. Wij nemen in aller haast hetgeen wij noodigst hebben en vluchten door den hof langs een poortje het veld in. Als wij ons omkeerden zagen wij reeds eenen geweldige brand op de plaats. 'T was ons klooster en onze scholen die de Barbaren eerst in brand gestoken hadden. Daarop volgde de eene brand na de andere, want binst dien avond zijn meer dan dertig huizen afgebrand waaronder ook het gemeentehuis.

Wij waren gevlucht naar Amersvelde , eenen wijk van Handzaeme, op 20 minuten van Zarren. Daar vielen wij toe bij Mantje Vanhove. De Heer onderpastoor wilde verder op gaan en bij den burgemeester van Handzaeme Mr Ampe, een pasport gaan vragen. Daar ik van zijn gedacht niet was, zijn wij dien nacht op Amersvelde gebleven, Gelukkiglijk voor ons, want 's anderdaags 't eerste dat wij hoorden, 't was dat de Duitschers binst de nacht, den Heer Burgemeester van Handzaeme laffelijk doodgeschoten hadden op zijn hof.

-Donderdag 22 okt. hooren wij zeggen dat de schepen Pattyn van Handzaeme, met de Duitsers overeengekomen is, dat alle inwoners gerust naar hunne woningen mogen terugkeeren, en dat hun geen kwaad zal gedaan worden. Daarop, gaan wij, de sekretaris van Zarren en ik, naar het dorp, om te zien indien wij geene Duitsche overheden kunnen vinden, van wier wij dezelfde belofte kunnen bekomen voor de inwoners van Zarren. Onderwege hooren wij eene vlieg machien der verbondene en verschillende gewerschoten.

"Hoor zegt de sekretaris, de Duitschers schieten op een vlieg machien". Terzelvertijde hooren wij op den ijzerweg Duitsche soldaten naar ons roepen: hier, hier. Wij gehoorzamen aanstonds want ze staan met hunne geweren op ons gemikt. Als wij er bij komen schreeuwt de overste ons toe: "gij hebt geschoten". Wij zeggen dat wij van niets weten, geene wapens hebben enz... Daarop onderzoeken de soldaten ons van het hoofd tot de voeten, ledigen al(s) onze zakken, en dan roepen zij: "vooruit naar de statie".

In de statie van Zarren waren vele soldaten en een groep officieren. Wij worden bij deze laatste gebracht en onder een vloed van scheldwoorden, beschuldigt men ons van geschoten te hebben. Een der officieren , die zeker een deftig man was, zegt daarop: "neen, de civiele hebben niet

geschoten, maar wij hebben geschoten op eenen vlieger". Daardoor viel de beschuldiging in duigen, en deze die ons aangehouden had was verplicht, willen of niet, ons vrij te laten gaan. Wij moesten voorbij het kerkhof en zien er drij burgers, waaronder de grafmaker, bezig met een put te delven en bij hem twee houten bakken. Zij zeggen ons dat de bakken de lijken bevatten van twee jonkheden van Zarren: Romain Claeys en Jerome Couchez, die den dijnsdag avond doodgeschoten wierden op de hofstede van August Couchez. Ik lees dan de gebeden der begraafing en de twee ongelukkige slachtoffers van de wreedheid der Duitschers worden ter aarde besteld. Naar men ons vertelt, waren zij vermoord geweest in de volgende omstandigheden: dijnsdag 20 okt. rond den avond, kwamen eene bende wilde en uitgelatenesoldaten op het hof van vader Couchez. Onder doodsbedreigingen, vroegen zij eten en drinken; de zoon Jerome en een geboor R. Claeys, gaven hun al wat er in huis was, terwijl vader, moeder en de dochters, schier dood van schrik, zich verscholen hielden in den kelder. Als de soldaten geëten en gedronken hebben, namen zij de twee jongelingen mede, eenige oogenblikken nadien weerklinken verschillende geweerschoten. Het duurde nog eenigen tijd eer de overige bewoners van het hof durfden buitenkomen; maar als de Duitschers vertrokken waren vonden zij aan de poort van het hof, de twee lijken. Onmogelijk is het de droefheid te beschrijven van die brave manschen en nooit zullen zij die schrikkelijke oogenblikken vergeten! -Na de begraafing van de twee onschuldige slachtoffers der Duitsche wreedheid, hadden wij niet veel lust meer om nog langer op Zarrenplaatse te blijven en wij gingen terug naar Amersvelde, waar ons volk zeer ongerust was over ons lang wegblijven.

Den zaterdag namiddag hooren wij van iemand die naar de plaatse geweest was, dat er twee wagens van het Duitsche roode kruis aan de pastorie stonden. 'K zeg aan den Heer onderpastoor : "Indien het rood kruis daar is, zouden wij best naar huis gaan; dat zullen toch zulk geene wilde mannen zijn gelijk de andere soldaten". Zoo gezeid, zoo gedaan. Maar als wij t'huis kwamen waren er geene wagens van het rood kruis meer te zien; alleenlijk bestatigden wij dat zij alles meegenomen hadden dat hun kon van dienste zijn.

De kelder was leeggeplunderd; al de kassen en schoven waren opengebroken. Mijne boeken en papieren waren hoop over hoop gesmeten en geheel de pastorie geleek meer aan eenen stal als aan eene menschelijke woning. Er viel ons dan niets anders te doen, als hand aan het werk te slaan om alles zoo goed mogelijk op te kuischen; wij waren t'huis en waren wel beslist er te blijven, wat er ook mocht gebeuren.

Drij dagen verliepen zonder bijzondere voorvallen; alleenlijk kregen wij tien , twintig keeren per dag het bezoek van Duitsche soldaten die "per fas et nefas" wijn wilden hebben, doch wij konden niet geven wat wij niet hadden, en ze moesten wel, willen of niet, zonder wijn vertrekken!

Den dijnsdag 27 oktober, kort na den noen zagen wij met schrik, dat de groote steenen molen van Louis Picqueu bij de statie in brand stond. De menschen van Zarren dachten niet anders of dat de Duitschers , wederom gingen brand stichten gelijk de weke te vooren. Gelukkiglijk was het alzoo niet en wij hoorden van de soldaten dat de molen in brand gestoken was door de Duitschers uit eene militaire oorzaak. Wat zij daarmee bedoelden , zijn wij nooit te wete gekomen, want 't is alleenlijk al het binnenwerk van de molen dat verbrand is, terwijl het steenen geraamte, geheel den tijd van de oorlog is blijven staan. Binst diezelfde weke kwamen er veel soldaten te Zarren toe, alsook een groot lazaret, en 't was de dokter-majoor die plaatselijken commandant genoemd was. Hij nam zijn kwartier in de pastorie, met nog drij doktors die onder hem stonden en hunne oppassers, zoodat zij ons alleenlijk eene plaats beneden en eene kamer boven overlieten.

Van d'eerste dagen dat de dokter-majoor te Zarren was deed hij al de manspersonen op de markt vergaderen; eenige wierden uitgekozen om te helpen de gekwetste soldaten te vervoeren en oppassen, en al 't andere mannevolk moest Zarren verlaten. "Waar moeten wij naartoe ?" zeiden de mannen die alzoo brutaal weg van huis, vrouw en kinderen weggerukt wierden."Waar ge wilt", was d'antwoord; "ge moogt naar Handzaeme of Cortemarck gaan, maar op Zarren niet blijven".

-'t en zal zeker niet ten onpassen komen hier eenige bewijzen te geven van den eerbied? der Duitschers voor onderwijs en Godsdienst. Acht maanden lang hebben zij ons belet van school te houden; de knechtschool gebruikten zij voor lazaret, en het klooster met de 6 klassen

hadden ze verbrand. Het lokaal, dat onder de wet van 79 gediend had voor katholieke school, gebruikten zij voor peerdenstal, en geen middel van ze eruit te krijgen.

Ondertusschen kwam er een ander plaatskommandant, die een verstandig en fatsoenlijk man was. Hij toch verstond redens, en deed het lokaal ontruimen, waar wij dan ook met juni 1915, school gehouden hebben onder het bestuur der zusters van Heule 's morgens voor de knechtjes en 's achternoois voor de meisjes. Doch kapitein Sedlitz liet maar toe school te houden, op voorwaarde dat er geen fransch zou geleerd worden, maar wel duitsch, want zegde hij, binnen korte tijd zijt gij toch allen duitschers !!!

Dat wierd hem beloofd, doch beloften en vorte appels kwetsen niemand, en hij is toch nooit komen zien of de belofte volbracht wierd.

Onder godsdienstig opzicht, hebben wij wel plagerijen van wegens onze vijanden moeten onderstaan en zeer dikwijls belet geweest de Kerkelijke diensten te doen.

Daags voor Paschen 1915 en 1916, als vele menschen aan den biechtstoel zaten, zijn wij verplicht geweest de kerk te verlaten, omdat er dienst moest zijn voor de protestansche soldaten. Hetzelfde is gebeurd daags voor Sinxen 1915 en daags voor Kerstdag 1915 en 1916.

Gedurende verschillende weken werd de kerk gebruikt voor ziekenzaal, en was het maar , na schoon spreken, dat de duitschers ons den hoogen koor lieten gebruiken en dat ik mocht de H. Mis opdragen. Meer dan eens is't gebeurd, dat, als wij 's morgens in de kerk kwamen, wij ze vervuld vonden van soldaten die binst de nacht met den trein toegekomen waren. 't Was ons dan onmogelijk Mis te doen , en als de soldaten vertrokken waren, zagen wij tot ons groot spijt, dat zij van het huis Gods eenen waren stal gemaakt hadden, en ondervonden wij dat de soldaten zich niet geschaamd hadden hunne vuiligheid in de kerk te doen. Herhaalde malen hebben wij daarover ons beklag gedaan aan de duitsche overheid. Men beloofde ons dat het niet meer zou gebeuren, maar het bleef bij beloften en iedere keer dat de soldaten een zekere tijd in de kerk verbleven hadden, waren wij verplicht een kuissching in regel te doen.]

Getekend, Edmond Buyck.

Frans Degraeve, 23 februari 2010

OPEN DEUR

**erfgoeddag zondag 25 april 2010
van 10u00 tot 12u00 en van 14u00 tot 17u00**

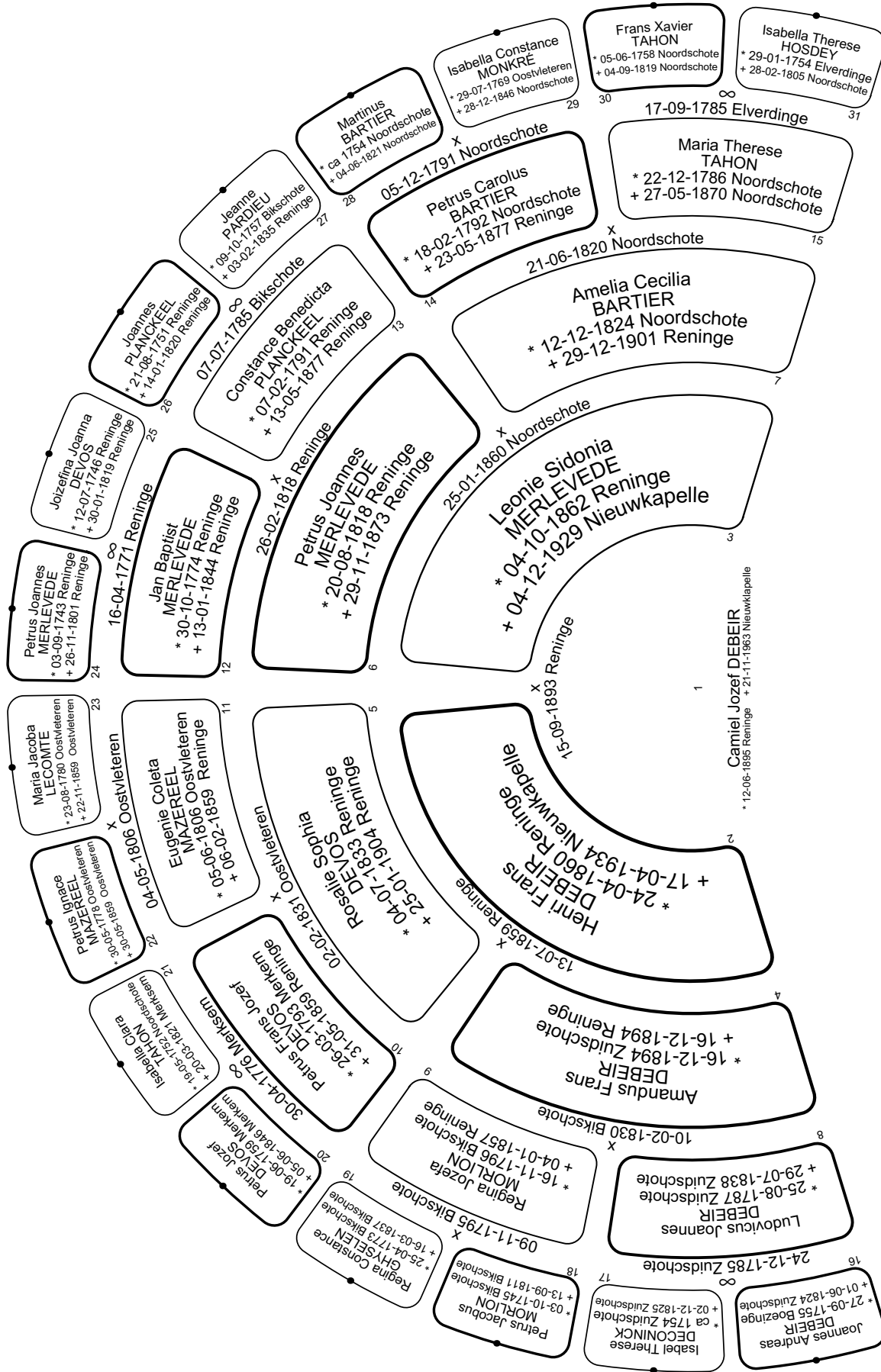
Het VCGH nodigt u uit om op erfgoeddag 25 april 2010 een kijkje te komen nemen in ons centrum in de gewezen gemeenteschool van Handzame, Elflijnenlaan 3.

Wij stellen er onze werking voor en geven elke bezoeker de mogelijkheid kennis te maken met de parochieregisters met de doop-, huwelijks- en overlijdensakten voor Oost- en West-Vlaanderen, collectie rouwbrieven en doodsprentjes, en andere bronnen voor de familiekunde.

Bovendien starten we met een project voor het inscannen van oude familiefoto's n.a.v. een huwelijk. Iedereen die dat wenst kan zijn foto's meebrengen !

Info : www.vcgh.be ; telefoon 051/567479

16	<p>° Oostkamp 14/09/1808 † Ruddervoorde 07/11/1875</p> <p>DECLOEDT Casimire</p>	17	<p>° Ruddervoorde 23/02/1865 † Ruddervoorde 09/09/1815</p> <p>KEIRSEBIECK Monica</p>	18	<p>° Zedelgem 21/01/1823 † Zedelgem 25/03/1898</p> <p>WILLEMS) Karl</p>	19	<p>° Zedelgem 12/06/1822 † Zedelgem 18/11/1862</p> <p>VERTRIEST Sofia</p>	20	<p>° Snellegem 16/06/1797 † Snellegem 16/04/1877</p> <p>VAN DAMME Francis</p>	21	<p>° Snellegem 15/01/1881 † Waardamme 28/10/1792</p> <p>NAVAERT Angela</p>	22	<p>° Aartijke 01/02/1803 † Jabbeke 10/01/1872</p> <p>MAENE Pieter Jacob</p>	23	<p>° Eitelgem 30/11/1810 † Jabbeke 16/11/1852</p> <p>MEYNS Francisca</p>	24	<p>° Lichtervelde 08/08/1816 † Torhout 29/12/1873</p> <p>VAN WIJNSBERGHE Jan</p>	25	<p>° Eernegem 12/05/1811 † Torhout 10/12/1883</p> <p>BAUVENS Rosalia</p>	26	<p>° Diksmuide 04/04/1812 † Roesbrugge-Haringe 14/02/1900</p> <p>PORTIER Phillippe</p>	27	<p>° Merkem 19/06/1818 † Roesbrugge-Haringe 19/01/1853</p> <p>(H)ESSEL Joanna</p>	28	<p>° Zwezele 04/09/1803 † Torhout 01/01/1889</p> <p>CALLEWAERT Aurelius</p>	29	<p>° Torhout 08/01/1814 † Torhout 01/10/1872</p> <p>VANBESIEN Sophia</p>	30	<p>° Kortemark 19/09/1829 † Torhout 17/07/1894</p> <p>CREVITS Ferdinand</p>	31	<p>° Gistel 11/04/1825 † Torhout 12/03/1862</p> <p>ROBAEYS Regina</p>
<p>x Ruddervoorde 06/09/1838</p> <p>Felix DECLOEDT</p>		<p>° Ruddervoorde 01/01/1851 † Eernegem 31/12/1935</p> <p>x Zedelgem 22/11/1878</p> <p>Achille DECLOEDT</p>		<p>° Zedelgem 05/03/1859 † Zedelgem 21/01/1918</p> <p>x Zedelgem 22/11/1878</p> <p>Anne Theresia WILLEM</p>		<p>° Snellegem 14/08/1831 † Zedelgem 27/08/1911</p> <p>x Jabbeke 17/02/1870</p> <p>Francis VAN DAMME</p>		<p>° Jabbeke 15/06/1844 † Zedelgem 20/12/1883</p> <p>x Jabbeke 16/11/1852</p> <p>Sophia MAENE</p>		<p>° Eernegem 24/05/1844 † Torhout 29/12/1873</p> <p>x Eernegem 10/12/1883</p> <p>Auguste VAN WIJNSBERGHE</p>		<p>° Roesbrugge-Haringe 14/02/1900 † Roesbrugge-Haringe 19/01/1853</p> <p>x Nieuwkapelle 16/10/1844</p> <p>Joanna Theresia PORTIER</p>		<p>° Torhout 12/03/1856 † Zedelgem 12/04/1882</p> <p>x Torhout 17/11/1880</p> <p>Constant CALLEWAERT</p>		<p>° Torhout 10/02/1858 † Geluwe</p> <p>x Torhout 10/02/1858</p> <p>Delphine CREVITS</p>															
<p>° Lichtervelde 02/03/1886 † Veldegem 17/10/1949</p> <p>x Zedelgem 05/10/1910</p> <p>Maurice Joseph DECLOEDT</p>		<p>° Zedelgem 12/11/1883 † Veldegem 23/02/1949</p> <p>x Zedelgem 05/10/1910</p> <p>Eugenie VAN DAMME</p>		<p>° Torhout 17/03/1880 † Torhout 27/03/1969</p> <p>x St.-Pieterskapelle 15/05/1873</p> <p>Henri Joseph VAN WIJNSBERGHE</p>		<p>° Torhout 19/05/1881 † Torhout 01/09/1954</p> <p>x Torhout 05/11/1902</p> <p>Hermine CALLEWAERT</p>		<p>° Torhout 20/09/1919 † Torhout 11/09/1976</p> <p>x Torhout 21/04/1944</p> <p>Anna Maria VAN WIJNSBERGHE</p>																							
<p>° Torhout 29/04/1949 † Edegem 13/11/1986</p> <p>Francky DECLOEDT</p>																															

NIEUWE PUBLICATIE STAMREEKS DE VOS

Raf Deruyttere: Stamreeks van Maria DE VOS (1600-2000), Kortemark, 2009, 72 bladzijden formaat A4, kaft in kleur en de binnenbladzijden in digitale zwart-wit print, prijs 10,00 euro (+ 3,50 euro verzendingskosten) te storten op rekening 467-9121991-04

IBAN: BE10 4679 1219 9104 van Deruyttere Raf, 10de Linie-Regimentstraat 2 bus 4, 8610 Kortemark,
e-mailadres: raf.deruyttere@skynet.be

De oudste stamvader is Rolandus De Vos, geboren omstreeks 1590, en gehuwd ca 1614 met Judoca De Clerck (+ 1667). De oudste generaties vinden we terug in Vinkt en Zomergem. Een van de stamvaders week uit naar Egem en de afstammelingen vestigden zich verder in Wingene, Torhout en Wijnendale.

Hieronder een overzicht van de volledige stamreeks.

De Vos Rolandus (ca 1590)	X	De Clerck Judoca (+ 1667)
De Vos Guillaume (1617-1670)	X	Huybrechts Margarita (+ 1688)
De Vos Joannes (1657-1715)	X	Vervenne(t) Livina (+ 1724)
De Vos Franciscus (1696-1741)	X	Van Keirsbilck Veronica (° 1699)
De Vos Joannes (1741-1825)	X	Lootens Joanna (1741-1779)
De Vos Petrus Judocus (1778-1852)	X	Dejaegher Petronelle (1788-1849)
De Vos Petrus (1825-1908)	X	Van Thournout Julie (1833-1914)

Na 1861 worden de kinderen van De Vos Petrus en Van Thournout Julie, nl. De Vos Adolf, De Vos August, De Vos Camiel, De Vos Petrus-Joseph en hun afstammelingen vermeld.

Van elke stamvader zijn alle gezinsleden opgenomen met hun geboorteplaats en datum, hun huwelijk en eventueel hun overlijden.

Van de kinderen van Petrus De Vos en Julie Van Thournout worden hun kleinkinderen vermeld met een passende foto.

Deze stamreeks bevat heel wat illustraties van: familiefoto's, geboorteakten, Staten van Goed, overlijdensberichten, gedachtenisprentjes, Popp-kaarten, pachtbrieven e.a.

MEDEDELING

Door de raad van bestuur werd beslist om vanaf 01/01/2011 de prijs voor een dagbezoek te brengen op 5,00 euro

ZATERDAGOPENING

iedere eerste en derde zaterdag van de maand
van 9.00 - 11.45

Volgende zaterdagen zal het centrum geopend zijn

03/07/2010	04/09/2010	20/11/2010
17/07/2010	02/10/2010	04/12/2010
07/08/2010	16/10/2010	18/12/2010
21/08/2010	06/11/2010	